

Sygnatura akt VII U 1490/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSO Liliana Gambal

Protokolant: Kalina Tanaś

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 maja 2013 r. w J.

odwołania M. Ł.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

z dnia 12.10.2012r., znak: (...)

w sprawie M. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o prawo do renty rodzinnej

odwołanie oddała.

Sygn. akt VII U 1490/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12.10.2012 r. (znak: (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. na podstawie art.57 i 65 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) odmówił wnioskodawczyni M. Ł. prawa do renty rodzinnej z uwagi na to, że zmarły mąż J. Ł. nie miał ustalonego prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, jak również nie spełniał warunków do ich przyznania. Organ rentowy wskazał, że zmarły, w dziesięcioleciu liczonym od daty zgonu, tj. od 09.06.2002 r. do 08.06.2012 r. na wymagany 5-letni okres składkowy i nieskładkowy udokumentował okres ubezpieczenia wynoszący łącznie 2 lata, 11 miesięcy i 15 dni zaś łączny okres ubezpieczenia wyniósł 23 lata, 8 miesięcy i 26 dni.

Wnioskodawczyni M. Ł. odwołała się od powyższej decyzji wnosząc o przyznanie jej prawa do okresowej renty rodzinnej na podstawie art.70 ust.4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ze względu na trudną sytuację materialną.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. wniósł o jego oddalenie argumentując jak w zaskarżonej decyzji, iż zmarły J. Ł. nie spełniał warunków wymaganych do uzyskania emerytury lub renty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Mąż wnioskodawczyni M. J.(...)urodzony (...) posiadał udokumentowany łączny okres ubezpieczenia społecznego wynoszący 23 lata, 8 miesięcy i 26 dni, w tym 21 lat, 7 miesięcy i 23 dni okresów składkowych oraz 2 lata, 1 miesiąc i 3 dni okresów nieskładkowych. W okresie od 1998 r. do 30.06.2001 r. był uprawniony do renty z tytułu niezdolności do pracy.

J. Ł. zmarł w dniu 09.06.2012 r. W dziesięcioleciu liczonym od daty zgonu posiadał udokumentowany okres ubezpieczenia wynoszący łącznie 2 lata, 11 miesięcy i 15 dni.

/bezsporne/

W dniu 03.07.2012 r. M. Ł. złożyła wniosek o rentę rodzinną po zmarłym mężu. Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 18.09.2012 r. uznano, że J. Ł. był całkowicie niezdolny do pracy od dnia 09.06.2012 r.

Decyzją z dnia 12.10.2012 r. organ rentowy odmówił M. Ł. prawa do renty rodzinnej z uwagi na to, że zmarły J. Ł. nie miał ustalonego prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, jak również nie spełniał warunków do ich przyznania.

/dowód: wniosek z dnia 03.07.2012 r. – k.115 akt ZUS;

orzeczenie z dnia 18.09.2012 r. – k.149 akt ZUS;

decyzja z dnia 12.10.2012 r. – k.154 akt ZUS/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art.65 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. nr 153, poz.1227 z późn. zm.) renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń. Przy ocenie prawa do renty przyjmuje się, że osoba zmarła była całkowicie niezdolna do pracy (ust.2).

Zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił M. Ł. prawa do renty rodzinnej z uwagi na to, że zmarły mąż nie miał ustalonego prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, jak również nie spełniał warunków do ich przyznania.

Wnioskodawczyni odwołała się od powyższej decyzji wnosząc o przyznanie prawa do renty rodzinnej na podstawie art.70 ust.4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Nie kwestionowała przy tym ustaleń organu rentowego dotyczących zarówno wymiaru łącznego stażu ubezpieczenia, jak i wymiaru okresów składkowych i nieskładkowych wykazanych w dziesięcioleciu liczonym od daty śmierci męża.

Należy podkreślić, że dokonując oceny zasadności odwołania wnioskodawczyni Sąd badał okoliczności faktyczne, które legły u podstaw zaskarżonej decyzji w kontekście obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa. Z tego względu podnoszone przez wnioskodawczynię względy materialne nie mogły mieć wpływu na ocenę prawidłowości decyzji organu rentowego.

W dalszym ciągu Sąd zważył, że zgodnie z przepisami ww. ustawy emerytalnej J. Ł. w dniu śmierci nie spełniał warunków do przyznania prawa do emerytury przede wszystkim w związku z nieosiągnięciem wymaganego wieku emerytalnego – 60 lub 65 lat.

Odnosząc się natomiast do kwestii prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wskazać należy, że zgodnie z art.57 ust.1 ww. ustawy emerytalnej renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy,
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,

3. niezdolność do pracy powstała w okresach wskazanych w art.57 ust.1 pkt.3 cytowanej ustawy albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Przepisu ust.1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (ust.2).

W rozpoznawanej sprawie mąż wnioskodawczynie bezspornie został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy od dnia 09.06.2012 r. Nie spełnił jednak warunku określonego w art.58 ust.2 w zw. z art.57 ust.1 pkt 2 ustawy emerytalnej, tzn. nie posiadał 5 letniego okresu składkowego i nieskładkowego, który powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed dniem powstania niezdolności do pracy (tu: przed dniem śmierci, ponieważ, stosownie do art.65 ust.2, przy ocenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy przyjmuje się, że osoba, która nie miała takiego prawa ustalonego przed śmiercią, w dacie zgonu była całkowicie niezdolna do pracy). Okres ten wynosi łącznie jedynie 2 lata, 11 miesięcy i 15 dni.

Zgodnie z art.58 ust.4 ustawy emerytalnej warunek posiadania 5 letniego okresu składkowego i nieskładkowego w ustawowo wskazywanych dziesięcioleciach nie jest wymagany od osoby całkowicie niezdolnej do pracy w przypadku udokumentowania okresu składkowego wynoszącego co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny. Jak wynika jednak z akt organu rentowego mąż wnioskodawczynie nie posiadał udokumentowanych 30 lat okresów składkowych, a jedynie 23 lata, 8 miesięcy i 26 dni.

Mając powyższe na uwadze nie można było przyjąć, że mąż wnioskodawczynie spełniał warunki do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy bądź emerytury. Tym samym brak było także podstaw do zmiany decyzji organu rentowego poprzez przyznanie wnioskodawczynie prawa do renty rodzinnej.

Powoływany przez wnioskodawczynię art.70 ust.4 pkt 1 ustawy emerytalnej nie znajduje w niniejszej sprawie zastosowania. Zgodnie z powyższym przepisem wdowa niespełniająca warunków do renty rodzinnej określonych w ust.1 lub 2 (np. niespełniająca kryterium wieku lub niezdolności do pracy) i niemająca niezbędnych źródeł utrzymania ma prawo do okresowej renty rodzinnej przez okres jednego roku od chwili śmierci męża. Przepis ten w dalszym ciągu nie wyłącza jednak konieczności spełniania przez męża wnioskodawczynie warunków do świadczenia emerytalnego bądź rentowego, co jest warunkiem niezbędnym dla otrzymania prawa do renty rodzinnej zgodnie z treścią cytowanego wyżej art.65 ustawy emerytalnej. Jest bowiem oczywiste, że wdowie nie może przysługiwać prawo do renty rodzinnej będącej swego rodzaju pochodną emerytury bądź renty z tytułu niezdolności do pracy męża, jeżeli mąż ten nie posiadał lub najpóźniej w dniu śmierci nie nabyłby prawa do któregoś z tych świadczeń.

Reasumując Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia odwołania, co skutkowało oddaleniem odwołania na podstawie art.477¹⁴ § 1 k.p.c.